పుస్తకం ఓ నేస్తం

– పద్మవల్లి

నెలనెలా మీ కోసం.. ఓ మంచి పుస్తకం

The Buddha in the Attic

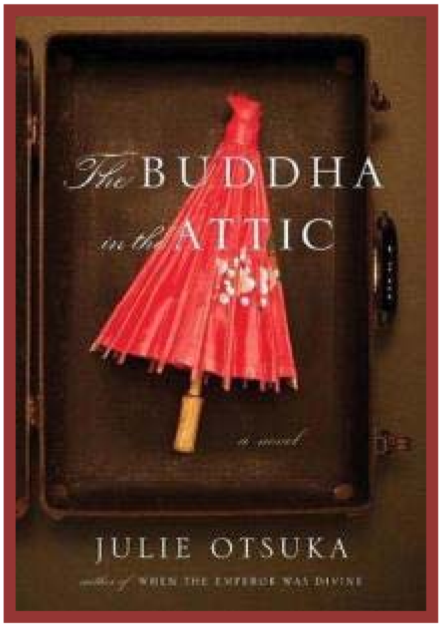

> Barn's burnt down -- now
> I can see the moon
> (Mizuta Masahide - Japanese poet from 17th century)

కలలు కనడం మనసుకి పుట్టుకతోనే అబ్బిన లక్షణం. సాధారణంగా వయసొచ్చిన ప్రతీ ఆడపిల్లా అనుకూలమయిన భర్త, ముచ్చటయిన సంసారం, ముద్దొచ్చే పిల్లలూ ... ఇలా తన స్వంత ప్రపంచం గురించి రంగుల కలలు కంటుంది. తమ చదువూ, ఆశయాల నేపథ్యంగా కొందరి ప్రాధాన్యతలు మారినా, చాలా వరకూ అమ్మాయిల కోరికల్లో ఇవి ప్రముఖ స్థానంలో ఉంటాయి. అయితే అన్నిసార్లూ అందరి కలలూ నిజం కావు. వాస్తవంలో కాస్త అటూఇటూ అయినప్పటికీ, దొరికిన వాటితో సర్దుకుపోడానికే ఎక్కువమంది ప్రయత్నిస్తారు. అయితే ఆ జీవితం అలా సాఫీగా సాగిపోతే చిక్కేలేదు. కలలు కల్లలు కావటమే కాకుండా, మొత్తానికి జీవితమే దగాపడి, కలలు కనే మనసు జీవం కోల్పోయి, అస్తిత్వాలు ప్రశ్నించబడి, మూలాలు మూలనబడి, విశ్వాసాలు శంకించబడి, సర్వం పోగోట్టుకున్న స్థితి వస్తే, అసలు బ్రతుకంటూ మిగలకపోతే ఏం చెయ్యాలి? ఎవరిని నిందించాలి?

సాధారణంగా బ్రతుకుతెరువుకి వలసపోయినా మన మూలాలు, సంస్కృతీ మనతోనే అంటిపెట్టుకుని ఉంటాయి. మన జ్ఞాపకాల్ని, అనుభూతులని నాస్టాల్జియా చిలక్కోయ్యలకి వేలాడదీసి, మనసయినపుడల్లా ఆప్యాయంగా తడుముకుంటూ ఉంటాము. క్రొత్త సంస్కృతులని అక్కున చేర్చుకున్నా, 'ఫిర్ భీ దిల్ హై హిందుస్తానీ' అని మన మనసు అప్పుడప్పుడూ ఋజువు చేస్తూనే ఉంటుంది. మన జన్మభూమీ అంటే ప్రాణం అయినా, మెరుగైన జీవితాన్ని అందిస్తున్న వారిపట్ల కూడా అంతే విశ్వాసాన్ని, విధేయతనీ కలిగిఉంటాం. ద్రోహం చెయ్యాలన్న వూహ కూడా రాదు. జనగణమణ పాడుతూ ఉద్వేగంతో కన్నీళ్ళు కార్చినట్టే, స్టార్ స్పెంగేల్డ్ బేనర్ పాడినపుడూ గౌరవంతో పులకిస్తాం. అవసరమైనపుడు మనకు చేతనైన విధంగా సమాజానికి సహాయం చెయ్యడానికి వెనుకాడము. ఇవన్నీ బయటకి ప్రదర్శించుకునేవి

కాదు, కేవలం మన మనసులకే తెలుస్తుంది. మనది చేసుకున్న, మనది కాని చోట మన అస్తిత్వాన్ని మాయం చేసి, మన లాయల్టీని అనుమానిస్తే ఏం చెయ్యగలుగుతాం? ఎలా ఋజువు చేసుకోగలుగుతాం?

ప్రతీ చరిత్రలోనూ కొన్ని చీకటి అధ్యాయాలు ఉంటాయి. కొన్నిటికి విపరీతమయిన ప్రాముఖ్యం లభిస్తే, కొన్ని బయటకి ఎక్కువగా తెలీకుండానే కప్పబడిపోతాయి. అయితే వాటికి బలైపోయిన వాళ్ళతో ఆ గాయాలు వదిలిన మచ్చలు అలానే ఉంటాయి. తాము కోల్పోయిన వాటిని ఏం చేసినా కూడా పూడ్చలేని నష్టం. జర్మనీ చరిత్రలో హాలోకాస్ట్ అమానుషత్వానికి పరాకాష్ట అయినట్టే, పెరల్ హార్బర్ సంఘటన తరువాత, అమెరికాలోని మొత్తం జపనీస్ జాతీయులకి గూఢచర్యం అంటగట్టి, దాదాపు బహిష్కరణ చేసి జపనీస్ ఇంటర్మెంట్ కేంప్స్ లో (ఆవాస కేంద్రాలు) సంవత్సరాలు మగ్గబెట్టి , వాళ్ళ జీవితాలని కల్లోలం చేసినది అమెరికా చరిత్రలో ఒక మాయని మచ్చ. అయితే అది హాలోకాస్ట్ అంత ప్రాచుర్యాన్ని పొందకపోవడంతో, చాలామందికి దాని వివరాలు, తీవ్రత, దుష్ఫలితాలు తెలీకుండానే ఉండిపోయాయి. దానికి బలయినవాళ్ళు, వారసులు, మిగిలిన వాళ్ళు నెమ్మదిగా తమ అనుభవాలు పంచుకోడం, వాటిని పుస్తకాలుగా తీసుకు రావడంతో ఆ చీకటి కోణం గురించి కొంచెం ఎక్కువగా తెలియడం మొదలు పెట్టాయి.

ఎన్నో కోరికలతో, తాము కలుసుకోబోతున్న తమకి కాబోయే భర్తల గురించి కలలు కంటూ, పుట్టిన నేలని వదిలి అమెరికాలో మెరుగైన జీవితం మీద ఆశతో, జపాన్ నుండి వేలమంది అమ్మాయిలు ఓడలో శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో చేరుకున్నారు. ఓడ దిగిన వాళ్ళకి ఎదురైన అనుభవాలు, తగిలిన ఆశాఘాతాలు, జీవితంతో వాళ్ళు చేసుకున్న సర్దుబాట్లు, పరాయి దేశంలో వాళ్ళు ఎదుర్కొన్న సమస్యలు, క్రొత్త భాషనీ సంస్కృతినీ నేర్చుకునే దారిలో వాళ్ళ కష్టాలు, కడుపున పుట్టిన పిల్లలు తమ సంస్కృతినీ ఐడెంటిటీనీ తిరస్కరిస్తే పడిన వేదనా, పెరల్ హార్బర్ నేపథ్యంలో వాళ్ళ బ్రతుకులు తిరిగిన మలుపులు … వీటన్నిటినీ Julie Otsuka తమ నవల The Buddha in the Attic లో చాలా హృద్యంగా, అచ్చంగా కళ్ళకు కట్టినట్టూ వ్రాసారు. ఆమె మొదటి నవల When the Emperor was Divine (ఈ పుస్తకానికి పరిచయం కౌముది July 2014 సంచికలో చదవొచ్చు) రెండో ప్రపంచయుద్ధ సమయంలో ఒక జపనీస్ కుటుంబంలోని తండ్రి గూఢచారిగా అనుమానింపబడి అరెస్ట్ కాబడి, మిగిలిన కుటుంబం ఇంటర్మెంట్ కేంప్ కి పంపబడితే, అక్కడ వాళ్ళ అనుభవాలు, తరువాత అది వాళ్ళ జీవితాల మీద చూపించిన ప్రభావం విపులంగా వ్రాసారు. ఈ పుస్తకంలో యుద్ధానికి ఓ ఇరవయ్యేళ్ళ ముందు జపాన్ దేశస్థులు వలస రావడం, కుటుంబాలు ఏర్పరచుకోవడం, బ్రతుకుతెరువు కోసం కష్టపడటం, పిల్లలు పుట్టిపెరగడం, అమెరికన్ జీవితానికి అలవాటు పడటం, ఉన్నట్టుండి హటాత్తుగా అన్నీ పోగొట్టుకుని బికారులుగా మిగిలడం వరకూ అన్ని దశలూ వివరిస్తారు.

పుస్తకంలోని కథ లోకి వెళ్లేముందు కథనం గురించి రెండు మాటలు. సాధారణంగా కథలు చెప్పడానికి వాడే టెక్నిక్స్ ముఖ్యపాత్రల ద్వారా చెప్పించడం, వేరే వాళ్ళ కోణం నుండి చెప్పించడం, లేదా రచయితే థర్డ్ పర్సన్ నేరేషన్లో చెప్పడం జరుగుతుంది. అప్పుడప్పుడూ ఒకటి కన్నా ఎక్కువ పాత్రల ద్వారా వాళ్ళ కోణం నుండి కొంచెం కొంచెంగా కథ చెప్పించడమూ చూసాము. అయితే ఇందులో రచయిత్రి ఒకరూ, ఇద్దరూ, పది మందీ కాదు … వేల గొంతుకలతో (collective first person narration) కథ చెపుతారు. ఇది ఏ ఒక్కరి కథో కాదు, ఒక జాతి మొత్తం కథ. దాన్ని చెప్పడానికి ఆవిడ ఎంచుకున్న ఈ టెక్నిక్ చాలా ఎఫెక్టివ్ గానూ, పవర్ఫుల్ గానూ ఉంది.

"It was better to marry a stranger in America than grow old with a farmer from the village. Because in America the women did not have to work in the fields and there was plenty of rice and firewood

for all. And wherever you went the men held open the doors and tipped their hats and called out, "Ladies first" and "After you."

Congressional committee members examine passports of Japanese picture brides at the immigration station of Angel Island, Calif., July 25, 1920 (Courtesy www.NYtimes.com)

అది 1920 వ దశాబ్దం. జపాన్ నుంచి శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో కు వస్తున్న ఒక ఓడలో వేలమంది అమ్మాయిలు ఉన్నారు. వాళ్ళలో చాలావరకూ దాదాపు పద్నాలుగేళ్ల వయసులో ఉన్నవారు. అతి కొంతమంది పాతిక దాటినవాళ్ళూ ఉన్నారు. చాలామంది జపాన్ లోని పల్లెటూర్లలోని పేద రైతులు జాలర్ల కుటుంబాలకు చెందినవారు. ఎపుడో అమెరికాకు వలసపోయిన జపనీస్ పురుషులు, మధ్యవర్తుల ద్వారా వాళ్ళ ఫోటోలు పంపి, వాళ్ళు 'అమెరికాలో మంచి ఉద్యోగాలు చేస్తున్నామనో, వ్యాపారాలు ఉన్నాయనో, లేదా పొలాలు రెస్టారెంట్స్ ఉన్నాయనో' తమ స్టేటస్ వివరాలు చెపుతారు. తల్లిదండ్రులు ఆ వివరాలు చూసి, తమ కూతుర్లకి వాళ్లతో పెళ్ళి కుదుర్చుకుని, ఆ ఫోటోలతోనే పెళ్ళి జరిపిస్తారు. పేదరికంతో తిండి కూడా కష్టమయిన పరిస్థితుల్లో, కనీసం ఆ అమ్మాయిలయినా అమెరికాలో సుఖంగా ఉంటారని ఆశపడతారు. పెళ్ళైన కొన్ని నెలలకు ఆ వధువులందరూ కలిసి భర్తల దగ్గరికి అమెరికా వస్తున్నారు.

ఓడలో ముందుగా వాళ్ళు చేసిన పని, వాళ్ళ భర్తల ఫోటోలు పోల్చి చూసుకుని ఎవరు ఎక్కువ అందంగా ఉన్నారో చూసుకోవడం. తల్లులు తమ కూతుర్లకి మంచి భార్యలుగా కావటానికి అవసరమైనవన్నీ నేర్పి పంపారు. తాము పుట్టిన ఊరు తప్ప ఇంకేమీ తెలియని అమాయకురాళ్ళు. వాళ్ళకి తమ భర్తలతో గడపబోయే జీవితం మీద ఎన్నో ఆశలు, నమ్మకాలు, సందేహాలు. తాము వదిలి వచ్చిన తనవాళ్ళ మీద బెంగ. వాళ్ళలో కొంతమందికి వెనక విడిచి వచ్చిన ప్రేమకథలున్నాయి. కొందరికి ఇది రెండో పెళ్ళి. కొంతమందికి తమ తల్లి దగ్గర వదిలివచ్చిన తమ పసిబిడ్డలు ఉన్నారు. వాళ్ళని తలుచుకుంటూ, వాళ్ళకి తాము గుర్తుంటామా అని అనుకుంటారు. జీవితాన్ని ముందుకు సాగనివ్వడానికి వచ్చిన అవకాశం అందిపుచ్చుకుని దూరం రాక తప్పలేదు.

ప్రయాణం సాగుతున్నన్నాళ్ళూ వాళ్లకి ఒకటే సందేహాలు. 'తమ భర్తలు తమని చూడలేదు కదా, మరి వాళ్ళకి తాము నచ్చుతామా? తమకి వాళ్ళంటే ప్రేమ కలుగుతుందా? వాళ్ళని ఫోటోలో మాత్రమే చూసాము కదా, కలిసినపుడు తాము గుర్తుపట్టగలమా లేదా?' లాంటి అనుమానాలు. అమెరికన్ల గురించీ వాళ్ళ లైఫ్ స్టైల్ గురించీ ఎంతో కుతూహలం. కొందరు ఓడలో ఉన్న కొంతమందితో తత్కాలికంగా ఆకర్షణలో పడితే, కొందరు నిజంగానే ప్రేమలో పడ్డారు. చాలావరకూ వాళ్ళందరూ ఓడ దిగగానే అన్నీ మర్చిపోయి రాజీ పడిపోయారు. కొందరు వాళ్ళను మర్చిపోలేక, భర్తలతో వెళ్ళలేక ప్రాణం తీసుకున్నారు.

“One of us jumped overboard after spending the night with a sailor and left behind a short note on her pillow: After him, there can be no other.”

ఓడ దిగి బయట తమ కోసం ఎదురుచూస్తున్న భర్తల కోసం వెదుక్కుంటున్నప్పుడు వాళ్ళకు మొదటి షాక్ తగిలింది. ఏ ఒక్కరూ వాళ్ళు పంపిన ఫోటోలో ఉన్నట్టు లేరు. చాలామంది కనీసం వయసులో 20 ఏళ్ళు పెద్దగా ఉన్నారు. ఫోటోలో ఉన్నట్టు నీట్ గా డ్రెస్ చేసుకుని కూడా లేరు. వెలిసిపోయి చిరిగిన కోట్స్ వేసుకుని ఉన్నారు. ఆ అమ్మాయిలకి షాక్ తగిలినా, చేసేదేం లేక సర్దుకుపోయి భర్తల వెంట నడిచారు.

“This is America; we would say to ourselves, there is no need to worry. And we would be wrong.”

భర్తలు ఉత్తరాల్లో వ్రాసినట్టు వాళ్ళకు పొలాలు, షాపులు, ఉద్యోగాలు లేవు. అందరూ అమెరికన్ల పొలాల్లో వ్యవసాయ కూలీలుగానో, లాండ్రీల్లోనో పనిచేసి, ఇళ్ళల్లో పనులు చేసి పొట్టపోసుకుంటున్నవాళ్ళే. వాళ్ళు పంపిన ఫోటోల్లో వాళ్లతో పాటూ ఉన్న కార్లు, ఇల్లూ వాళ్ళ యజమానులవి. ఉత్తరాలు కూడా ఎవరిచేతో వ్రాయించినవే తప్ప, వాళ్ళకి చదువుకూడా రాదు. భర్తలతో పాటు కాలిఫోర్నియాలో ఎక్కడ పంటల సీజన్ ఉండి, పని దొరికితే అక్కడకి వలస వెళ్లారు. భర్తలతో కలిసి యజమానుల పొలాల్లో పనులు, పళ్ళు, కూరగాయలు కోసి బుట్టలకెత్తడం లాంటి పనులు చేసారు. ఎండలకు తట్టుకోలేని కొందరు సుకుమారిలు పాపం వడదెబ్బ తగిలి చనిపోయారు. తమ ఊళ్ళలో కాయకష్టం అలవాటువాళ్ళు మాత్రం వంచిన నడుము ఎత్తకుండా రోజంతా పని చేసేవారు. కొందరు భర్తలను తిట్టుకుంటూ, కొందరు ఏడుస్తూ, కొందరు తత్వాలు పాడుకుంటూ, చేతులు బొబ్బలేక్కి కాయలు కాసిన నొప్పితో బాధపడుతూనే పనులు చేసారు. ఉండటానికి సరైన ఇల్లు కూడా లేదు. నివాసం చివర లేబర్ కేంప్స్ లోనో, పని చేస్తున్న పొలాల్లోనో, పశువుల షెడ్లో మూలనో, చెట్టు కింద గుడారాల్లోనో, తోటల్లో గడ్డివాముల్లోనో. ఒక చోట సీజన్ అయిపోయానే, వేరేచోటకి దేశదిమ్మరిలా తరలిపోవటమే.

ఈ అమ్మాయిలకి అమెరికాలో భర్త తప్ప వేరే నా వాళ్ళు లేరు. అటు పుట్టినింటికీ, అమెరికాకీ మధ్య వారి జీవితానికి వారధి అతనే. భర్తలు వీళ్ళకి అతి ముఖ్యమైన ఇంగ్లీష్ పదాలు, అమెరికన్లతో ఎలా మెలగాల్సిన పద్ధతుల గురించీ నేర్పారు. అమ్మాయిలకి ఎన్నో సందేహాలు. ‘అమెరికన్లెందుకు అంత గట్టిగా మాట్లాడతారు? అందరూ ఒకేలా ఉన్నారు, ఎవరెవరో వాళ్లకి తేడా ఎలా తెలుస్తుంది? ఇళ్ళల్లో కూడా చెప్పులేసుకుని తిరుగుతారా? గోడలకి ఫోటోలు కాకుండా, గిన్నెలూ పళ్ళాలు తగిలించుకుంటారా? నిజంగానే చంద్రుడిలో మనిషిని చూసారా, కుందేలుని కాదా?’ లాంటివి. ‘అమెరికన్లతో జాగ్రత్తగా ఉండమనీ, వీలయినంత తక్కువ మాట్లాడి, ఎస్, నో అని మాత్రమే జవాబిస్తూ, వాళ్ళకి కోపం రాకుండా ఉండేలా ప్రవర్తించమని’ భార్యలకి జాగ్రత్తలు చెప్పారు.

“Be humble. Be polite. Appear eager to please. Say “Yes, sir,” or “No, sir,” and do as you’re told. Better yet, say nothing at all. You now belong to the invisible world.”

కొన్నిసార్లు యజమానులు, ప్రక్క పొలాల్లో పనిచేసే యువకులు, భర్త దగ్గర లేకుండా చూసి కోరిక బయటపెట్టేవారు. కొందరు తిరస్కరిస్తే, కొందరు నెమ్మదిగా వాళ్ళు ఆశ చూపించిన వాటికి లొంగిపోయారు. కొందరు భర్తలు యజమానుల దగ్గర పొలాన్ని

కౌలుకి తీసుకుని వేలీల్లో వ్యవసాయం చెయ్యడం మొదలు పెట్టారు. ఆ కౌలు కట్టడానికి భార్యాభర్తలిద్దరూ కష్టపడి యంత్రాల్లా రాత్రీ పగలూ పనిచేస్తూ కూలీలుగా మారిపోయారు. పంటలు బాగున్నప్పుడు లాభాలొచ్చాయి, లేనినాడు నష్టపోయారు. క్రమేణా అమ్మాయిలు యాంత్రికంగా మారిపోయారు. పొలాల్లో కలుపు తియ్యడం, పంటలు కొయ్యడం, మిగిలిన పనుల్లో భర్తకి సహాయం చెయ్యడం. పని, పని, పని... అహోరాత్రాలూ పని తప్ప వేరేది లేకుండా పోయింది. ఇంట్లో చేసే పనులు కూడా యాంత్రికంగా మారిపోయాయి. దేని మీదా ఆశ లేదు. దేని మీదా ఆసక్తి లేదు. కళ్ళు కలలు కనడం కూడా మర్చిపోయాయి. కేవలం మరమనుషుల్లా మిగిలిపోయారు. వాళ్ళలోని మార్పుని భర్తలు కూడా గుర్తించలేదు.

“But it was not we who were cooking and cleaning and chopping, it was somebody else. And often our husbands did not even notice we’d disappeared.”

కొంతమంది అమెరికన్స్ ఇళ్ళల్లో పనులకు కుదిరారు. భర్తలు యజమానుల లాన్ కటింగ్, గార్డెన్ పనులు చేస్తే, అమ్మాయిలు ఇంట్లో మెయిడ్ గా పనిచేశారు. ఇల్లు శుభ్రం చెయ్యడం, వెండి సామానులు క్లీన్ చెయ్యడం, బాత్ రూమ్లు, కిచెన్ ఫ్లోర్స్ క్లీన్ చెయ్యడం, వాళ్ళ పిల్లల్ని చూసుకోవడం లాంటి పనులు చేసారు. యజమానురాళ్ళు వీళ్ళు కష్టపడి శుభ్రంగా పనిచెయ్యడాన్ని మెచ్చుకుని, ‘ఇంత మంచి హెల్పర్లు ఇంకెక్కడా దొరకరని’ తమ ఫ్రెండ్స్ దగ్గర గొప్పగా చెప్పుకునేవారు. దుఃఖంగా ఉన్నప్పుడు మనసు విప్పి వీళ్ళతో తమ కష్టాలూ రహస్యాలూ చెప్పుకునేవారు. భర్తలకి తెలియకుండా యజమానురాళ్ళు సాగించిన రహస్య ప్రేమాయణాలను వీళ్ళు మనసులో దాచుకున్నారు. యజమనురాళ్ళు కొందరు వీళ్ళకి ఇంగ్లీష్, అమెరికన్ పద్ధతులు నేర్పిస్తే, కొందరు చిన్న చిన్న గిఫ్ట్స్ కొనివ్వడం లాంటివి చేసేవారు. కొందరు వీరితో ముక్తసరిగా ఉంటే కొందరు, ఆప్యాయంగా చూసుకునేవారు. కొందరు పని చేస్తుంటే వెంటే వెంటే తిరిగి కబుర్లు చెబుతూ ఉండేవారు. అయితే కొందరు కారణాలు చెప్పకుండా మానిపించేస్తే, కొందరు వీళ్ళు అమాయకంగా చేసే పిచ్చి పనులకు విసిగి మానిపించేసారు.

Some of us had trouble understanding their English, which bore no resemblance to what we had learned in our books.

We said “Yes” when they asked us if we would mind folding their laundry and “No” when they asked us to mop, and when they asked us if we’d seen their missing gold earrings we smiled and said, “Oh, is that so?”

యజమానురాళ్ళు ఇంట్లో లేని సమయంలో, కొంతమంది యజమానులు వీళ్ళతో సంబంధం ఏర్పరుచుకున్నారు. అప్పటివరకూ స్పందన లేక మరమనుషుల్లా బ్రతుకుతున్నవాళ్ళు, యజమానులు చూపించిన కొంచెం ఆప్యాయతకీ, కన్సర్న్ కీ, వాళ్ళు చేసిన బాసలు నిజం కావని తెలిసినా లోబడిపోయారు. వాళ్లతో ఉన్న కాసేపూ వీళ్ళకి తమలో జీవం నిండినట్టు ఉండేది. కొందరు నిజంగానే యజమానులతో ప్రేమలో పడ్డారు. కొందరు తమ భర్తలకి నిజం చెపితే, కొందరు చెప్పలేక తమలో తామే కుమిలి మతిచలించిపోయారు.

"ONE OF US made the mistake of falling in love with him and still thinks of him night and day. One of us said nothing to anyone and slowly lost her mind. One of us filled the sleeves of her white silk wedding kimono with stones and wandered out into the sea, and we still say a prayer for her every day."

కొందరు జపనీస్ వూరి చివర 'జపాన్ టౌన్' అనబడే చిన్న ప్రాంతంలో నివాసం ఏర్పరచుకుని లాండ్రీ షాపులు, రెస్టారెంట్స్, నూడుల్ షాప్స్, పళ్ళూ కూరగాయల దుకాణాలు, గ్రోసరీ షాప్స్ లాంటి వ్యాపారాలు పెట్టుకున్నారు. అమ్మాయిలు కూడా భర్తలతో కలిసి వాటిల్లో పనిచేసారు. బయట ప్రపంచంతో అమెరికన్స్ తో సంబంధం ఉండేది కాదు. ఆ నాలుగు వీధుల ప్రపంచంలో వాళ్లకి జపాన్లో ఉన్నట్టే ఉండేది. వైద్యం అవసరమయితే ఉన్న ఒకే ఒక్క జపానీస్ డాక్టర్ దగ్గరికి వెళ్ళేవారు. అయితే జపాన్ టౌన్ దాటి బయట ప్రపంచంలో తిరిగినపుడు మాత్రం వివక్షని ఎదుర్కొనేవారు. కొందరు అమెరికన్స్ వీళ్ళ ఇంగ్లీష్ ఉచ్చారణని అనుసరిస్తూ వెక్కిరించడం, పిల్లలు వీళ్ళ మీదకి రాళ్ళు విసరటం చేసేవారు. అమెరికన్ రెస్టారంట్స్ కి వెళితే, ఎపుడూ ఆఖరున వడ్డించడం, బార్బర్స్ హెయిర్ కట్ చెయ్యడానికి 'జుట్టు చాలా గరుకు, తన కత్తెరకి లొంగదు' అని వంకపెట్టడం నిరాకరించడం లాంటివి ఎదుర్కొనేవారు. అయితే అన్ని చోట్లా ఎదురుచెప్పకుండా చిరునవ్వు నవ్వి పక్కకి తొలగిపోయేవారు. కొన్నాళ్ళు కష్టపడి డబ్బు సంపాదించి, జపనీస్ గౌరవంగా బ్రతకగలిగే వేరే దేశానికి వెళ్ళిపోయి, తమ స్వంత వ్యాపారం చేసుకుంటూ తల ఎత్తుకు బ్రతకాలని అనుకునేవారు.

"Because the only way to resist, our husbands had taught us, was by not resisting."

కొందరు భర్తలు ప్రేమగా చూసుకున్నారు. కొందరు మూర్ఖంగా ఉంటే కొందరు క్రూరంగా ఉండేవారు. కొందరు తమ పని తప్ప భార్య గురించి పట్టించుకొనే వారు కాదు. కొంతమంది అమ్మాయిలు తమ ప్రియుల్ని మర్చిపోలేక, భర్తలకు నిజం చెప్పలేక మతి చలించిపోయారు. కొంతమంది తమని వెదుక్కుంటూ వచ్చిన ప్రియులతో వెళ్ళిపోతే, కొంతమంది భర్తలని వదిలిరాలేమని తిరస్కరించారు. కొంతమంది క్రూరమైన భర్తలని భరించలేక పారిపోతే, కొంతమంది కిడ్నాప్ చెయ్యబడి వ్యభిచారులుగా మార్చబడ్డారు.

ఏ డాక్టర్ల సహాయం లేకుండానే పిల్లలని కన్నారు. కొందరికి లేక లేక పుడితే, కొందరికి సంవత్సరానికొకరు చొప్పున పుట్టారు. కొందరు ప్రసవం ముందు రోజు వరకూ పొలాల్లో పనిచేస్తూ, ప్రసవించిన మరునాటి నుండీ బిడ్డను వీపుకు కట్టుకుని పనుల్లోకి వెళ్లారు. కొంతమంది బిడ్డని ప్రసవించి చనిపోతే, కొందరి బిడ్డలు ప్రసవంలోనే చనిపోయారు.

"We gave birth but the baby had already died in the womb and we buried her, naked, in the fields, beside a stream, but have moved so many times since we can no longer remember where she is."

పొలాల్లో పని చేసుకునేటప్పుడు పసిపిల్లల్ని గట్టు మీద వెదురు బుట్టల్లో పడుకోపెట్టీ, ఎదిగిన పిల్లలని వీపుకి కట్టుకునీ పొలాల్లో రోజంతా పని చేసుకున్నారు. పిల్లలు కొంచెం పనులు చేసే వయసు రాగానే తల్లిదండ్రులతో పాటు పొలాల్లో పనికి వెళ్లారు. పళ్ళు కోయటం, క్రేట్స్ సర్ది పేక్ చెయ్యడం, పొలానికి నీరు పెట్టడం లాంటి పనుల్లో సహాయం చేసేవారు. కొందరు పిల్లలు ఉత్సాహంగా చేస్తే, కొందరు కష్టంగా ఏడుస్తూ సణుగుతూ చేసేవారు. వాళ్ళకి బొమ్మలు కొనడానికి డబ్బులు లేకపోయినా, ఆ పొలాల్లోనే గడ్డివాముల్లో,

దుమ్ములో, నీటి చెలమలలో రకరకాల ఆటలు ఆడుకునేవారు. వాళ్ళ స్వంత సృజనతో కొత్త ఆటలు, ఇష్టమయిన పెంపుడు జంతువులూ, వాళ్ళ అమాయకమయిన నమ్మకాలూ, ప్రేమలూ ... వీటితో మళ్ళీ తల్లుల లోకంలో పోయిన వెలుగులు తీసుకొచ్చారు. అయితే ఇక్కడా దురదృష్టం వెంటాడింది. మీసిల్స్, డిఫ్తీరియా లాంటి జబ్బులతో కొందరు పిల్లలు చనిపోతే, పొలాల్లో పురుగులు కుట్టి కొంతమంది, ప్రమాదాల్లో కొంత మంది చనిపోయారు.

"And every year, in August, on the Feast of the Dead, we lit white paper lanterns on their gravestones and welcomed their spirits back to earth for a day. And at the end of that day, when it was time for them to leave, we set the paper lanterns afloat on the river to guide them safely home. For they were Buddhas now, who resided in the Land of Bliss."

ఎదిగిన పిల్లలు రకరకాల పనులు నేర్చుకుని తల్లిదండ్రులకి వాళ్ళ ఫార్మ్స్, లాండ్రీల్లో ,మోటేల్స్ లోనూ సాయం చేసేవారు. స్కూల్ కి వెళ్ళిన మొదట్లో ఇంగ్లీష్ రాకపోవడంతో, భయం భయంగానూ సిగ్గు పడుతూనూ ఉండి, ఎపుడూ వెనుక బెంచీల్లో కూర్చుని ఎవరి దృష్టిలో పడకుండా ఉండేవారు. తొందరలోనే భాష నేర్చుకుని మాట్లాడటం, చదవటం వచ్చింది. వాళ్లకేం కావాలో స్పష్టంగా ధైర్యంగా అడిగే విశ్వాసం వచ్చింది. అయితే నెమ్మది నెమ్మదిగా తల్లులు నేర్పినవన్నీ దూరమయిపోయాయి. తమ మాతృభాషని మర్చిపోయారు. పూల పేర్లు, రంగుల పేర్లు, దేవుళ్ళ పేర్లు, నేర్చుకున్న ప్రార్ధనలు అన్నిటినీ మర్చిపోయారు. తమ ఆచారాలు పాటించడానికి కూడా ఇష్టపడేవారు కాదు. తల్లులు మాట్లాడేదేదీ తమకి అర్ధం కానట్టే నటించారు. తల్లిదండ్రుల పద్ధతులూ, వేషభాషలూ వారికి నామోషీగా ఉండేవితమకి తామే అమెరికన్ పేర్లు పెట్టుకున్నారు. తిండి, మాట, నడత అన్నీ అమెరికన్ పద్ధతులు నేర్చుకుని, వాటికి అలవాటు పడిపోయారు. స్కూల్లో బెస్ట్ స్టూడెంట్స్ గా పేరు తెచ్చుకున్నారు. రకరకాల ప్రైజులు పొందారు. అయితే బయట ప్రపంచంలో ఒకరిగా కలిసిపోడానికి ఎంత ప్రయత్నించినా వివక్షత వాళ్ళని వదలనేలేదు. అది అర్ధం చేసుకుని, బయట ప్రపంచంలో ఎలా మెలగాలో నేర్చుకున్నారు. తమని ఎవరు ఏక్సెప్ట్ చేస్తారో, ఎవరు తిరస్కరిస్తారో నేర్చుకున్నారు. తల్లిదండ్రుల్లా లేబర్ పనుల్లో మగ్గిపోకుండా ఎదగాలనీ, ఏదేదో కావాలనీ, ఏదో సాధించాలనీ కలలు కనసాగారు. వీళ్ళు తాము కన్న పిల్లలేనా అని తల్లులు ఆశ్చర్యపోయారు. ఆ కలలు కల్లలై ఎక్కడ వారిని బాధిస్తాయో అని భయపడ్డారు. తాము చెయ్యగలిగిందేమీ లేక మౌనంగా ఉండిపోయారు.

"And even though we saw the darkness coming we said nothing and let them dream on."

రెండో ప్రపంచ యుద్ధం మొదలయ్యింది. 1941 సంవత్సరం. నెమ్మదిగా వదంతులు రాసాగాయి. ఎక్కడో దేశద్రోహులని అనుమానం ఉన్న జపనీస్ –అమెరికన్ పేర్లతో లిస్ట్ తయారవుతోందనీ, రోజు రోజుకీ ఆ లిస్ట్ పెరుగుతోందనీ వార్తలు రాసాగాయి. అక్కడక్కడా జపనీస్ పురుషులు బయటకి వెళ్ళిన వాళ్ళు తిరిగి ఇంటికి రాలేదు. కొంతమందిని పొలాల్లో పని చేసుకుంటుంటే వచ్చి బెదిరించారనీ – కొందరిని అరెస్ట్ చేసి ట్రైన్స్ లో ఎక్కడికో దూరంగా తీసుకు వెళ్ళి విచారిస్తున్నారనీ, వాళ్ళని అటునుంచి అటే దేశం నుంచి పంపేస్తారనీ – జపనీస్ వాళ్ళకు చెందిన వ్యాపారాలను స్వాధీనం చేసుకుంటున్నారనీ – ఇలా రకరకాల వార్తలు వినబడసాగాయి. పెరల్ హార్బర్ దాడి జరిగిన రాత్రి జపాన్ విమానాలకు సిగ్నల్స్ అందించారనీ – శత్రువులకు రహస్యంగా వార్తలు చేరుస్తున్నారనీ – రైతులు వారి పొలాల్లోని షెడ్స్ లో వేలకొద్దీ ఆయుధాలు దాచారనీ – ఈ రైతులు అందరూ మారు వేషంలో ఉన్న జపాన్ ఆర్మీ అనీ రకరకాలుగా పుకార్లు, పేపర్లలో వార్తలూ రావడం మొదలెట్టాయి. జపనీస్ వారి ఇళ్లకు టెలిఫోన్ లైన్స్ కట్ చేసారు. బేంక్ అకౌంట్స్ సీజ్ చేసారు. ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీలు ఇన్స్యూరెన్స్ కేన్సిల్ చేసాయి. చుట్టుపక్కల అందరూ వీళ్ళని అనుమానంగానూ భయంగానూ చూడసాగారు. ఎదురుపడితే భయంగా తప్పుకుపోవడం మొదలుపెట్టారు. ఊరు వదిలి వెళ్ళిపోమని బెదిరిస్తూ జపనీస్ ఇళ్లకు అజ్ఞాత ఉత్తరాలు రాసాగాయి. బయట

అక్కడక్కడా ఒంటరిగా దొరికిన జపనీస్ మీద దాడులు జరగసాగాయి. ఎపుడు ఎవరి ఇంటి తలుపు తట్టి ఎవరిని తీసుకుపోతారో తెలీని భయంతో బ్రతకసాగారు. తమ ఇళ్ళల్లో జపాన్ కి చెందిన వస్తువులన్నీ, ఫోటోలతో సహా తగులబెట్టేసారు.

1942 జనవరిలో జపనీస్ జాతీయులంతా ప్రభుత్వంతో పేర్లు రిజిస్టర్ చేసుకుని, వాళ్ళ దగ్గరున్న ఆయుధాలు, శత్రువులకు సిగ్నల్స్ ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉండేవన్నీ, టార్చ్ లైట్స్ తో సహా అప్పగించాలని ఉత్తర్వులు వచ్చాయి. తరువాత 'జపనీస్ వాళ్ళెవరూ ఇంటినుండి ఐదు మైళ్ళు దాటి వెళ్ళడానికి లేదు. రాత్రి ఎనిమిది తరువాత బయటకు రావడానికి లేదు. పెద్ద గుంపులుగా కనిపించకూడదు.' లాంటి రూల్స్ వచ్చాయి. పిల్లలు బయట 'I am Chinese' అన్న బేడ్జ్ లు తగిలించుకుని తిరగసాగారు. 'శత్రుదేశానికి సంబంధించిన అందరినీ యుద్ధం ముగిసేవరకూ దూరంగా మారుమూల ప్రాంతానికి తరలిస్తారని' రేడియోలో వార్తలు రాసాగాయి. రోజురోజుకీ ఆఫీసర్లు తీసుకుపోతున్న వాళ్ళ సంఖ్య పెరుగుతోంది. ఎవరికివారే ఆ జాబితాలో తమ భర్తల పేరు ఉండి ఉండదులే, వారు అనుమానం కలిగించే పనులేమీ చెయ్యలేదు కదా అని భరోసా తెచ్చుకునేవారు. ఎవరన్నా తమ మీద కంప్లయింట్ చేస్తున్నారేమో అని అనుమానం. ఎవరై ఉంటారు, తమ లాండ్రీకి రోజూ వచ్చే రెగ్యులర్ కస్టమర్స్లో ఒకరా, లేక తమ మీద ఎప్పుడన్నా ఎందుకన్నా కోపం తెచ్చుకున్న పొరుగువారా? తమలోనే ఎవరన్నా ఇన్ఫార్మర్స్ ఉన్నారేమో, తమకి ఇష్టం లేని వాళ్ళ గురించి ఆఫీసర్లకి తప్పుడు సమాచారం ఇస్తున్నారేమో అన్న అనుమానం కూడా రాసాగింది. ఎవరిని నమ్మాలి , ఎవరిని నమ్మకూడదు? తమ వాళ్లెవరితోనైనా మాట్లాడటానికి కూడా తాము రహస్యాలు మార్చుకుంటున్నారని అనుమానిస్తారేమో అని భయం.

కొన్నాళ్ళకి 'జపనీస్ అందరూ ఊరు వదిలి వెళ్ళడానికి రెడీగా ఉండాలనీ, వాళ్ళని యుద్ధం ముగిసేవరకూ క్షేమమైన చోటికి తరలిస్తామనీ ' శాన్ఫ్రాన్సిస్కో వీధుల్లో నోటీసులు వెలిసాయి. అందరూ వెళ్ళడానికి అన్ని ఏర్పట్లు చేసుకున్నారు. తమ వ్యాపారాలు లీజుకి ఇచ్చుకున్నారు. షాపులో సరకులన్నీ చవకగా అమ్మేసుకున్నారు. విలువైన వస్తువులూ, తిరిగి వచ్చాక వాడుకోవటానికి కొంత గ్రోసరీలు బేస్ మెంట్స్ లో, ఏటిక్స్ లోనూ దాచిపెట్టుకున్నారు. పిల్లలకీ తమకీ కావాల్సిన సామానులు సర్దుకుని గూళ్ళు వదిలి వెళ్ళడానికి సిద్ధమయ్యారు. వెళ్ళే రోజు వచ్చింది. వెళ్తున్న వారిలో రకరకాల ఉద్వేగాలు. కొందరు ఏడుస్తూ వెళితే, కొందరు పిచ్చిగా కారణం లేకుండా నవ్వుతూ వెళ్లారు. కొందరు తత్వాలు పాడుకుంటే, కొందరు అవమానంతో తలదించుకు వెళ్లారు. కొందరు నిరాశతో వెళితే, కొందరు అసహ్యంతో వెళ్లారు. కొందరు మళ్ళీ తొందరగా తిరిగి రావాలని కోరుకుంటూ వెళితే, కొందరు మళ్ళీ అక్కడికి రాకూడదని అనుకుంటూ వెళ్లారు. చిన్నపిల్లలు కొందరూ ఏమీ తెలీకుండా నవ్వుతూ వెళితే, కొందరు వెనక్కిపోదామని ఏడుస్తూ వెళ్లారు. వెళ్తున్న వీళ్ళను అమెరికన్లు తమ కిటికీల పరదాల చాటునుంచి చూసారు. వాళ్ళందరి ముందూ అవమానంతో, బాధతో, సిగ్గుతో కుచించుకుపోయి, తమ సర్వం కోల్పోయిన ఓ జాతి పౌరులు, ఎవరితో ఏమీ మాట్లాడకుండా, ఎవరి నుండీ వీడ్కోళ్ళు లేకుండా మౌనంగా నిష్క్రమించారు.

"Masayo left after saying good–bye to her youngest son, Masamichi, at the hospital in San Bruno, where he would be dead of the mumps by the end of the week. Haruko left a tiny laughing brass Buddha up high, in a corner of the attic, where he is still laughing to this day."

జపనీస్ వారి వ్యాపారాలు మూతపడ్డాయి. అమ్మేసినవీ , లీజుకి తీసుకున్నవీ పేర్లు మార్చబడ్డాయి. వాళ్ళు ఎక్కడున్నారో ఎలా ఉన్నారో అని అమెరికన్ ప్రజల్లో ఊహాగానాలు మొదలయ్యాయి. వాళ్ళు ఊరు వదలివెళ్ళాలని నోటీస్ బోర్డులు చూసినపుడు, వాళ్ళంతా ఒక్క మాటకూడా మాట్లాడకుండా, కేవలం ఆలోచనతో తల వూపుతూ వెళ్ళడం గుర్తుకు చేసుకున్నారు. తమకి నమ్మకంగా సేవలు చేసిన వాళ్ళని, వాళ్ళ షాపులకు వెళితే ఆప్యాయంగా పలకరిస్తుండేవారిని పేరుపేరునా గుర్తుచేసుకున్నారు. అమెరికన్ల పిల్లలు వాళ్ళ క్లాస్మేట్స్ హఠాత్తుగా కనిపించకపోవడం, వాళ్ళేమయ్యారో రకరకాల కథలు వినడంతో, వాళ్ళ గురించి దిగులు పడసాగారు. అమెరికన్స్ లో కూడా కొంతమంది జపనీస్ అమాయకులని నమ్మితే, కొంతమంది మాత్రం వాళ్ళు వెళ్లిపోవడంతో రిలీఫ్ ఫీలయ్యారు. కొందరైతే జపనీస్ వలన ఎపుడూ తమకి కష్టం కలగకపోయినా, 'ఏ పుట్టలో యే పాముందో ఎవరికీ తెలుసు? ఎవరిని నమ్మగలం?' అని అనుకున్నారు. కొందరు తమ పొరుగున ఉండే జపనీస్, వాళ్ళు ఉన్నట్టు కూడా ఎప్పుడూ తెలీనంత నిశ్శబ్దంగా ఉండేవారనీ, వాళ్ళవల్ల తమకేమీ ఇబ్బంది కలగలేదనీ చెప్పుకున్నారు.

"for a moment the town feels oddly naked, and it is almost as if the Japanese were never here at all ."

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ జపనీస్ కోసం పెట్టిన నోటీస్ బోర్డులు నెమ్మదిగా వర్షాలకి వెలసి పోవడం మొదలుపెట్టాయి. కొన్నాళ్ళకి మొత్తానికి అసలు ఆనవాళ్ళు కనిపించకుండా పోయాయి. అప్పుడప్పుడూ జపనీస్ పిల్లల నుండి, వాళ్ళ ఫ్రెండ్స్ కి ఉత్తరాలు వచ్చేవి. అందులో తాము ఓ ఎడారిలో కేంప్ లో ఉన్నామనీ, ఇంకా కొన్నాళ్ళు ఇక్కడే ఉండాలట అని వ్రాసారు. అయితే పోస్ట్ మాన్ , జపనీస్ కి ఉత్తరాలు రాస్తే అరెస్ట్ చేస్తారని భయపెట్టడంతో పిల్లలు తిరిగి జవాబు వ్రాయలేదు. కొన్నాళ్ళకి ఆ ఉత్తరాలు ఆగిపోయాయి.

రాత్రుళ్ళు జపనీస్ వారి ఇళ్ళ తలుపులు పగలగొట్టి ఫర్నిచర్లూ, అటకల్లో దాచుకున్న సామానులూ దోచుకుపోయారు. కార్లు పగలగొట్టి దోచుకున్నారు. వారి ఇళ్లను వేరేవాళ్ళు ఆక్రమించుకున్నారు. నెమ్మదిగా అమెరికన్ పొలాల్లోనూ, ఇళ్ళలోనూ జపనీస్ వాళ్ళు చేసిన పనులన్నీ ఆఫ్రికన్-అమెరికన్స్, మెక్సికన్లు, చైనీస్ లాంటి ఇతరులు చెయ్యడం మొదలుపెట్టారు. ఓ సంవత్సరం గడిచేసరికి ఎక్కడా ఒకప్పుడు జపనీస్ ఉండి వెళ్ళిన గుర్తులు కూడా లేకుండా పోయాయి. వాళ్ళ పేర్లు కూడా అందరూ మర్చిపోయారు. అప్పుడప్పుడూ 'నెవాడా, యూటా ఎడారుల్లోకి మొత్తం జపనీస్ అందరినీ తరలించారానీ, వారిని ఆ దగ్గర ప్రాంతాల్లోని పొలాల్లో పనులకు పెట్టారనీ, అప్పుడప్పుడూ రాత్రుళ్ళు ఆకలితో అలమటిస్తూన్న కొందరు జపనీస్ పిల్లలు ప్రక్కనున్న ఊర్లలో కనిపిస్తున్నారనీ వార్తలు వినిపించేవి, కానీ అవి ఎంతవరకూ నిజమో ఎవరికీ తెలీదు. ప్రభుత్వం మాత్రం 'దేశంలో శాంతి భద్రతల దృష్ట్యా ప్రభుత్వం చేసిన సూచనతో, వాళ్ళు ఇష్టపూర్వకంగానే తరలి వెళ్లారనీ, క్షేమంగానూ సంతోషంగానూ ఉన్నారనీ, సమయం వచ్చినపుడు వివరాలు వెల్లడి చేస్తామనీ' చెప్పి చేతులు దులుపుకుంది. ఇక వాళ్ళని మళ్ళీ చూడలేమేమో అని అమెరికన్ ప్రజలు అనుకుంటున్నట్టుగా పుస్తకం (కథ కాదు) ముగుస్తుంది.

"All we know is that the Japanese are out there somewhere, in one place or another, and we shall probably not meet them again in this world."

ఆఖరి వాక్యం చదవటం పూర్తి కాగానే కొంతసేపు మనల్ని నిస్పృహ, బాధ, అసహనం, దిగులు చుట్టుముడతాయి. ఒక వర్గం మీద ద్వేషం తోనో, కోపంతోనో వివక్షత పెంచుకోడం, వెలివెయ్యడం లేదా హింసించడం లోకంలో కొత్తకాదు. నాటి అయోధ్య గొడవల నుండీ, 9/11 వరకూ, అవుట్ సోర్సింగ్ పేరుతో తమ ఉద్యోగాలను తన్నుకుపోతున్నారని ఏషియన్ల ప్రత్యక్షంగానే ద్వేషాన్ని చూపినవాళ్ళూ ఉన్నారు. ఉన్మాదుల్లా విచక్షణ లేకుండా అమాయకుల మీద కక్ష తీర్చుకున్నవాళ్ళూ ఉన్నారు. చరిత్ర పునరావృతమైతే ఇప్పటి పరిస్థితులెలా ఉంటాయా అని ఆలోచిస్తే జవాబు దొరకదు. పరాయినేల మనం ఎంత కౌగలించుకున్నా పరాయిగానే ఉండిపోతుందా? ఎప్పటికీ మన స్వంతగడ్డ మీద

వర్గ వివక్షతలూ, కక్షలూ, ద్వేషాలు లేకుండా మనలేని మనం, పరాయిదేశం తన రక్షణకోసం చేసిన పనులని వేలెత్తి చూపే హక్కూ, అన్యాయమని అరిచే అర్హతా మనకుంటుందా? ఏమో?

రచయిత్రి తన మొదటి పుస్తకం వ్రాస్తున్నప్పుడు, వివరాల కోసం జపనీస్-అమెరికన్స్ తో మాట్లాడినపుడు, కొందరు మహిళలు చెప్పిన తమ కథలు ఈ పుస్తకానికి ప్రేరణ కలిగించాయట. ఈ పుస్తకం 2011 లో National Book Award for Fiction కు నామినేట్ చెయ్యబడింది. 2012 సంవత్సరానికి గానూ Langum Prize for American Historical Fiction (2011), the PEN/Faulkner Award for Fiction, Prix Femina Étranger అవార్డులు గెలుచుకుంది.

కొన్ని పుస్తకాలు మనల్ని వెంటాడుతాయి. ఎన్నాళ్ళ తరువాతయినా, అప్పుడప్పుడూ కనీసం కొన్ని వాక్యాలు హఠాత్తుగా గుర్తొచ్చి ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తాయి. అలాంటి పదునైన వాక్యాలు ఇందులో చాలా ఉన్నాయి. అవి మనల్ని వెంటాడుతాయి. మనసుని మెలిపెడతాయి. మొత్తం కథ Come Japanese, First Night, Whites, Babies, Children, Traitors, Last Day, The Disappearence అనే ఎనిమిది భాగాల్లో చెప్పబడింది. మొదటి ఏడు భాగాలలోనూ జపనీస్ వనితల తరపున వినిపించిన కథ, ఆఖరి భాగంలో అమెరికన్స్ తరపున వినిపిస్తుంది. కథ ఒక్కో భాగంలో వాళ్ళ జీవితంలో ఒక్కో దశనీ, ఒక్కొక్కరి కథనీ ఒక చిన్నవాక్యంతో వివరిస్తూ కథ సాగుతుంది. ఏ పాత్రకీ పేర్లుండవు. అయితే హటాత్తుగా ఒక పాత్ర ముందుకొచ్చి తన కథని కాస్త వ్యక్తిగత స్థాయిలో చెపుతుంది, అదీ ఒకటి రెండు వాక్యాల్లోనే. అంతే, ఇక ఆమెని వదలి అక్కడినుండి ముందుకెళ్ళాలి అంటే మనవల్ల కాదు. ఒకటి రెండు వాక్యాల్లో ఒక గుండెని చిక్కబట్టే సంఘటనని చెప్పగలిగిన నైపుణ్యం చూడటం నావరకూ ఇదే మొదలు. కథనంలో అందాన్ని, శక్తినీ తెలుసుకోవాలంటే పుస్తకం నుండి కొన్ని వాక్యాలు చూడాలి.

Come, Japanese!

On the boat we were mostly virgins. We had long black hair and flat wide feet and we were not very tall. Some of us had eaten nothing but rice gruel as young girls and had slightly bowed legs, and some of us were only fourteen years old and were still young girls ourselves.

At night we dreamed of our husbands. We dreamed of new wooden sandals and endless bolts of indigo silk and of living, one day, in a house with a chimney. We dreamed we were lovely and tall. We dreamed we were back in the rice paddies, which we had so desperately wanted to escape.

First Night

That night our new husbands took us quickly. They took us calmly. They took us gently, but firmly, and without saying a word. They took us as we stared up blankly at the ceiling and waited for it to be over, not realizing that it would not be over for years.

They took us with more skill than we had ever been taken before and we knew we would always want them. They took us swiftly, repeatedly, and all throughout the night, and in the morning when we woke we were theirs.

Whites

We put away our mirrors. We stopped combing our hair. We forgot about makeup. Whenever I powder my nose it just looks like frost on a mountain. We forgot about Buddha. We forgot about God. We developed a coldness inside us that still has not thawed. I fear my soul has died.

We loved them. We hated them. We wanted to be them.

IT WAS THEIR WOMEN who taught us the things we most needed to know. How to light a stove. How to make a bed. How to answer a door. How to shake a hand. How to operate a faucet, which many of us had never seen in our lives. How to dial a telephone. How to sound cheerful on a telephone even when you were angry or sad. How to fry an egg. . How to wash a lipstick stain out of your husband's favorite white shirt even when that lipstick stain was not yours. How to talk to a husband. How to argue with a husband.

Without us, what would they do? Who would pick the strawberries from their fields? Who would get the fruit down from their trees? Who would wash their carrots? Who would scrub their toilets? Who would mend their garments? Who would iron their shirts? Who would fluff their pillows? Who would change their sheets? Who would cook their breakfasts? Who would clear their tables? Who would soothe their children? Who would bathe their elderly? Who would listen to their stories? Who would keep their secrets? Who would tell their lies? Who would flatter them? Who would sing for them? Who would dance for them? Who would weep for them ?

Babies

We gave birth under oak trees, in summer, in 113-degree heat. We gave birth beside woodstoves in one-room shacks on the coldest nights of the year. We gave birth on windy islands in the Delta six months after we arrived, and the babies were tiny, and translucent, and after three days they died. We gave birth nine months after we arrived to perfect babies with full heads of black hair.

We gave birth to babies that were American citizens and in whose names we could finally lease land.

We gave birth to babies with six fingers and looked the other way as the midwife began to sharpen her knife. You must have eaten a crab during your pregnancy. We contracted gonorrhea on our first night with our husband and gave birth to babies that were blind. We gave birth to twins, which were considered bad luck, and asked the midwife to make one a "day visitor."

The Children

THEY HAD THINGS to keep them safe. A red bottle cap. A glass marble. They had secret words that they whispered to themselves whenever they felt afraid. They had favorite sisters in whose arms they could instantly fall asleep. They had hated older brothers with whom they refused to be left alone in a room. He'll kill me. They had dogs from whom they were inseparable and to whom they could tell all the things they could not tell anyone else. I broke Papa's pipe and buried it under a tree. They had their own rules. Never sleep with your pillow facing toward the north. (Hoshiko had gone to sleep with her pillow facing toward the north and in the middle of the night she stopped breathing and died). They had their own rituals. You must always throw salt where a hobo has been. They had their own beliefs. If you see a spider in the morning you will have good luck.

Some of us preferred our daughters, who were gentle and good, and some of us , like our mothers before us, preferred our sons. They're the better gain on the farm. We fed them more than we did their sisters. We sided with them in arguments. We dressed them in nicer clothes. We scraped up our last pennies to take them to the doctor whenever they came down with fever, while our daughters we cared for at home.

If their pictures appeared at the end of the yearbook they pretended not to mind. "That's just the way it is," they said to themselves. And, "So what?" And, "Who cares?" cares?" Because they knew that no matter what they did they would never really fit in. We're just a bunch of Buddhaheads.

Still, they dreamed. One swore she would marry a preacher so she wouldn't have to pick berries on Sundays. One wanted to save up enough money to buy his own farm. One wanted to become a tomato grower like his father. ...And even though we saw the darkness coming we said nothing and let them dream on.

Traitors

What did we know, exactly, about the list? The list had been drawn up hastily, on the morning of the attack. The list had been drawn up more than one year ago. The list had been in existence for almost ten years….It was nearly impossible to get your name on the list. It was extremely easy to get your name on the list. The list was endless.

EVERY EVENING, at dusk, we began burning our things: old bank statements and diaries, Buddhist family altars, wooden chopsticks , paper lanterns, photographs of our unsmiling relatives back home in the village in their strange country clothes. I watched my brother's face turn to ash and float up into the sky.

WE FELT CLOSER to our husbands now, than we ever had before.

Now whenever I speak to someone, I have to ask myself, "Is this someone who will betray me?"

Last Day

Some of us left weeping. And some of us left singing. One of us left with her hand held over her mouth and hysterically laughing. A few of us left drunk. Others of us left quietly, with our heads bowed, embarrassed and ashamed.

Haruko left a tiny laughing brass Buddha up high, in a corner of the attic, where he is still laughing to this day. Takako left a bag of rice beneath the floorboards of her kitchen so her family would have something to eat when they returned.

One man left East First Street in Los Angeles with a white wooden box filled with his wife's ashes hanging from a silk sash around his neck. He talks to her all day long.

A Disappearance

IN AUTUMN there is no Buddhist harvest festival on Main Street. No Chrysanthemum Feast. No parade of bobbing paper lanterns at dusk. No children in long-sleeved cotton kimonos singing and dancing to the wild beating of the drums until late in the night. Because the Japanese are gone, that's all.

OUR MAYOR has assured us there is no need for alarm. "The Japanese are in a safe place," he is quoted as saying in this morning's Star Tribune. He is not at liberty, however, to reveal where that place is. "They wouldn't be safe now, would they, if I told you where they were." But what place could be safer, some of us ask, than right here, in our own town?

These are, the mayor reminds us, extraordinary times. We are part of the battle front now, and whatever must be done to defend the country must be done. "There will be some things that people will see," he tells us. "And there will be some things that people won't see. These things happen. And life goes on."

Some Interesting Links:

పిక్చర్ బ్రైడ్స్ గా వచ్చిన వారిలో జీవించి ఉన్న వారితో 1995 లో జరిపిన ఒక ఇంటర్వ్యూ ఇక్కడ చూడొచ్చు.

ఈ పుస్తకం గురించి రచయిత్రి తో ఇంటర్వ్యూ ఇక్కడ.

రచయిత్రి పరిచయం: Julie Otsuka కాలిఫోర్నియాలో పుట్టి పెరిగిన, అమెరికన్–జపనీస్ సంతతికి చెందినవారు. ఆమె ఫైన్ ఆర్ట్స్ లో మాస్టర్స్ డిగ్రీ పొందారు. 2002 లో 'When The Emperor Was Devine', 2011 లో 'Buddha in The Attic' అనే రెండు నవలలు వ్రాసారు. ఆమె రెండవ నవల వివిధ సాహిత్య సంఘాల నుండి గుర్తింపును అవార్డులను పొందింది. ఆమె కొన్ని పత్రికలకు కథలు, వ్యాసాలు కూడా వ్రాసారు. ఆమె రచనల గురించి మరిన్ని వివరాలు ఆమె వెబ్సైట్ లో చూడవచ్చు.

(Pictures Source: Internet; Nytimes.com)

(రచయిత్రి బ్లాగు http://padamatikoyila.blogspot.com/)

(వచ్చే నెల మరో మంచిపుస్తకంతో కలుసుకుందాం)

COMMENTS